

*PROCESELE-VERBALE ALE ȘEDINȚELOR
INSTITUTULUI DE ISTORIE LITERARĂ ȘI FOLCLOR
DIN ANUL 1958*

1

24 septembrie 1958

Acad. prof. G. Călinescu consultă cercetătorii în legătură cu nevoile lor de cărți. Se întocmesc liste și se fac adresele necesare către edituri, semnate de G. Călinescu, pentru achiziționarea cărților necesare.

Tovarășa Elena Purica, secretara secției de specialitate a Academiei, informează despre o modificare în regulamentul de funcționare a institutelor.

Se redactează o adresă către Direcția Personal a Academiei RPR privind necesarul de posturi pentru cercetare în Institutul nostru.

2

28 septembrie 1958

Ședința a fost consacrată întocmirii planului științific pe anul 1959. Acad. prof. **G. Călinescu** predă Elenei Piru scrisori ale lui Al. Odobescu, pentru volumul de *Corespondență*.

I.C. Chițimia prezintă un proiect al *Manualului de folclor*.

G. Călinescu, după ce ia cunoștință de planul lucrării, precizează: Planul *Manualului de folclor*, în mod strict, nu-l putem face dinainte. El se va naște pe parcursul realizării lui. Vom lua fiecare gen în parte (lirica de pildă) și îl vom discuta aci cu exemple și, pe urmă, se va adăuga tot aparatul propriu-zis folcloristic. Din *Manualul de folclor* trebuie să iasă ceva nou, nu o compilație. Esențială în folclor e partea literară. În ce stă creația? Elementar vorbind, aveam de-a face cu un clasicism. La Bruyère punea în față pe Teofrast și îl spunea. Dar de aci ieșea altceva. Autorul, până la un punct, inventează totul.

În folclor fiecare ins știe piesa. E plăcerea aceasta a banalului, în care e concentrată o învățătură milenară împietrită. Piatra aceasta ia diferite culori. Așa se explică și funcționalitatea temporală a folclorului. Anumite cântece se spun numai în anumite momente (de timp).

I.C. Chițimia: Problemele teoretice se operează pe manual. Doina, descântecul, colindul au rămas necercetate. La fel, din teatru, plugușorul, vasâlca etc.

G. Călinescu: La teatru intră și jocurile de copii. Nu se pot întocmi capitolele teoretice până nu se revede tot materialul. Lirica și epica trebuie privite ca literatură.

Gheorghe Vrabie observă că ar trebui să se țină seamă de deosebirile dintre doină și cântecul de lume.

G. Călinescu amintește că până la 1 octombrie planul științific trebuie trimis la Academie. Insistă să fie înscrise la secția de folclor, *Lirica și Epica*.

Ovidiu Papadima: Înțeleg că nu mai e necesar să continuăm cu breviarele de folclor străin.

Pentru secția de literatură, **M. Novicov** propune, în planul științific pe anul 1959, realizarea unui volum intitulat *Probleme ale realismului*.

G. Călinescu: Tovarășul Novicov să facă *Clasicii marxism-leninismului despre literatură*

Se stabilesc capitolele volumului și autorii lor:

Realismul clasic – Liliana Fisher

Realismul critic – Dinu Pillat

Realismul socialist – Theodor Vârgolici

Discuții ideologice la noi despre realism – Marin Bucur.

Aceiași **M. Novicov** ar dori să introducă în planul științific și un volum de **Relații literare româno-ruse**, de care să se ocupe Valeriu Ciobanu.

În discuțiile despre planul de cercetare al Secției de literatură a Institutului, **Mihai Novicov** propune și un colectiv pentru *Istoria literaturii române*: Rodica Florea, Cornelia Ștefănescu, Stan Velea, Stancu Ilin, Elena Piru, Constantin Ciuchindel, Dumitru Vatamaniuc.

G. Călinescu: Colaborările la *Istoria literaturii române* trebuie să fie restrânse. Colaboratorii trebuie să fie notorietăți. Autorul trebuie să se informeze personal. În ceea ce-l privește, acad. G. Călinescu înscrie în planul științific pe anul 1959 o ediție de *Corespondență* Al. Odobescu, la care va lucra și Elena Piru.

În continuarea discuțiilor, **M. Novicov** anunță că s-a gândit și la o serie de autori contemporani, de care să se ocupe cercetătorii tineri și anume:

Geo Bogza – Cornelia Ștefănescu

Marin Preda – Rodica Florea

Mihai Beniuc – D. Vatamaniuc

Eusebiu Camilar – C. Ciuchindel

Stan Velea l-ar putea ajuta pe Valeriu Ciobanu, iar Stancu Ilin pe Theodor Vârgolici.

În finalul ședinței, tovarășul Const. Ciuchindel prezintă personal acad. G. Călinescu un raport asupra cercetărilor sale despre Titu Maiorescu, iar tovarășul Dinu Pillat același tip de raport despre Al. Macedonsky.

3

4 octombrie 1958

În prezența acad. prof. G. Călinescu, tovarășul Mihai Novicov conduce ședința. Absenți – Lucia Cancenian, bolnavă, și Marin Bucur, plecat în URSS.

Se dă cuvântul lui **Valeriu Ciobanu** care va citi din monografia *Hortensia Papadat-Bengescu*. După ce arată care sunt capitolele lucrării, V. Ciobanu se oprește la *Nuvelistică*, prin care o înțelege pe „autoarea unor schițe mai lungi”. Acest gen de schițe, adunate sub titlul *Balaurul*, seamănă cu *Vie des martyres* de Georges Duhamel. În aceste schițe, Hortensia Papadat-Bengescu e o emotivă și o umanitaristă, ea care adeseori e rece și malițioasă. Scriitoarea dă dovadă de îndemânare în descrierea aspectelor exterioare. Multe schițe de război sunt adevărate poeme în proză. Volumul privit integral e o negație a războiului.

Discuții

Dinu Pillat: Lucrarea e informă în modul de expunere al faptelor. Derutează puțin ca impresie de ansamblu. Dinu Pillat sugerează ideea comparării și cu alți autori care tratează aceeași temă.

Theodor Vârgolici: Trebuie lămurită comparația cu scriitorii sovietici.

Dan Hăulică crede că nu-i nimerit s-o privim ca pe o nuvelistă. Ar trebui să se spună ceva și despre limita de viziune a Hortensiei Papadat-Bengescu, despre pacifismul acesta care e inoperant.

Liliana Fisher e de acord cu părerea tovarășului Dinu Pillat că trebuie făcute asociații cu literatura europeană. Consideră că există o deosebire între literatura bărbaților și a femeilor despre război. Femeia e spectatoare, e infirmieră și sentimentală.

Ovidiu Papadima: Hortensia Papadat-Bengescu face un fel de marginalii pe tema războiului. La început a fost sentimentală și lirică, apoi s-a virilizat.

Mihai Novicov atrage atenția asupra anumitor expresii care pot da naștere la confuzii. De exemplu, se vorbește în monografie de „libertatea absolută a creației” și altele. Comparația cu Duhamel nu e potrivită. Aducerea războiului pe un plan general moral e o idee profund greșită. Aceasta a dezarmat opinia publică. Monografia trebuie gândită în așa fel încât să conducă până la urmă spre o lămurire politică a Hortensiei Papadat-Bengescu.

Acad. G. Călinescu: Critica utilă se face cu textul înainte. Observațiile cam didactice, stereotipe asupra formei lucrării nu trebuie să fie în preocuparea principală a institutului nostru.

Stilul lui Valeriu Ciobanu e stilul unui om fin. Scrupulul lui vechi de om de știință exact dă impresia de didacticism.

Despre Hortensia Papadat-Bengescu, ca și despre oricare scriitor nu scrii cu aparat critic. Stai numai cu opera în față ca la chirurgie.

Eroarea lui Valeriu Ciobanu este că vede în Hortensia Papadat-Bengescu două-trei întru chipări: romancieră, poetă, nuvelistă, pe când ea este una și aceeași. El o ia prea în serios pe nuvelista Hortensia Papadat-Bengescu și o supune studiului amănunțit care îl împiedică să vadă valorile.

Și Valeriu Ciobanu și Ovidiu Papadima cred că Hortensia Papadat-Bengescu s-a virilizat încet-încet. Adevărul este că autoarea *Balaurului* nu s-a vindecat niciodată de modul ei de a se exprima. La început a fost vaporosă, apoi prolixă, dar tot de domeniul norosului. La început era femeia neînțeleasă, apoi a trecut la o bârfeală genială. Și Balzac bârfea, însă avea idei, era un reformator. Romanele lui sunt niște manifeste, ca la toți scriitorii pozitivi de altfel. Literatura Hortensiei Papadat-Bengescu e o construcție, o soluție de viață. Observația ei e o caricatură, o categorisire în răi și buni. Creația e eminentamente feminină și atunci se rezolvă și problema umanitarismului. Duhamel e umanitarist prin idei. Hortensia Papadat-Bengescu e umanitaristă direct, privește totul ca mamă. Ce-i repugnă este distrugerea peste putințele ei de a reface. Deci nu este vorba de umanitarism.

Hortensia Papadat-Bengescu este fundamental prozaică. Privește viața fără mitologie. Aceasta supără pe bărbați, cărora le place să se refugieze în idei. Hortensia Papadat-Bengescu rămâne o moașă genială.

V. Ciobanu. În urma discuțiilor crede că este pe calea cea bună. „Poate am dat prea mare extensie preistoriei romanului”.

Acad. prof. G. Călinescu atrage atenția lui Valeriu Ciobanu că sâmbătă, 18 octombrie a.c. monografia trebuie predată. Sâmbătă, 11 octombrie, Al. Bistrițeanu va preda lucrarea *Léo Bachelin*. Tot sâmbătă, 11 octombrie, tovarășul M. Novicov și I.C. Chițimia vor face un scurt raport despre Congresul slaviștilor, ținut la Moscova.

Ședința se încheie la orele 12.

4

18 octombrie 1958

În absența acad. prof. G. Călinescu, tovarășul Mihai Novicov conduce ședința. Dă cuvântul lui *Dinu Pillat* care prezintă comunicarea *Esenin la noi*. O frază a scriitorului sovietic i se pare emblematică pentru întreaga sa creație: „Confraților mei le lipsește sentimentul patriei”. Bine informat, autorul comunicării dă multe date biografice. Stepă, izba, câinii, caii constituie orizontul lui Esenin. Frenezia versurilor sale e atenuată de sentimentul morții. Esteticește, avem de-a face cu un realism familial. Dar Esenin nu se abstrage evenimentelor. Poemul *Ana Sneghina* îl va fi citit conducătorului comunist Kirov. Tovarășul Dinu Pillat discută problema imaginismului, considerând că Esenin e un poet violent metaforic.

În privința traducerilor din Esenin, Dinu Pillat zice: „trebuie să recunoaștem lui Zaharia Stancu meritul încetățenirii lui Esenin la noi”.

Al. Bistrițeanu predă lucrarea *Léo Bachelin*, iar Valeriu Ciobanu monografia *Hortensia Papadat-Bengescu*.

Gheorghe Vrabie prezintă o comunicare despre folcloristica sovietică. El vorbește despre tradiție și paternitate în folclor. Amintește de lucrarea lui Mark Asadovski, *O povestitoare siberiană*. Asadovski merge pe urmele unor mai vechi folcloriști care încercau să surprindă procesul de continuă schimbare a eposului popular. Folcloriștii ruși au lărgit mult cercul povestitorilor populari. Basmul rus, însă, fusese studiat mai mult din punct de vedere etnografic. Asadovski insistă pe legătura dintre poveste și povestitor care își pune amprenta pe forma basmului. Fiecare poveste trebuie privită ca o operă de artă completă. În încheiere, G. Vrabie prezintă – după Asadovski – o povestitoare siberiană, pe numele ei Natalia Osipova Vinicikrova.

În finalul ședinței, tovarășul Mihai Novicov prezintă ultimele producții în proză ale scriitorilor sovietici. Anul viitor va avea loc la Moscova Congresul scriitorilor. În comunicarea sa, reține titlurile: *Adânc în spatele frontului* de Boris Polevoi, *Roman sentimental* de Vera Panova și *Pământ desțelenit* de Mihail Șolohov. Ceea ce izbește acum în romanul sovietic este reluarea pe alt plan a unei tradiții. O epicitate în exces se face simțită din nou cu un ritm mai febril. Pe lângă suflul eroic, e de remarcat și un suflu polemic. Exemplifică cu romanul *Lupta cea grea* de Vanda Vasilevscaia sau cu proza Galinei Nicolaeva. „Un alt accent polemic este problema dragostei” (sic!). Se fac referiri la romanul *Frații Erșov* de Koceatov. Personajele iau cuvântul și polemizează cu autorul. Romanele se vor impune prin problemele actuale pe care le dezbate.

Ședința se ridică la orele 12.

5

1 noiembrie 1958

În lipsa acad. prof. G. Călinescu (bolnav), tovarășul Mihai Novicov deschide ședința, anunțând că are o surpriză, în cinstea zilei de 7 Noiembrie. Prezintă ultimul număr apărut al „Revistei de istorie literară și folclor”.

Se duc discuții detaliate despre hotărârea Academiei Române de a proceda la atestarea întregului personal științific. Se pun întrebări și se dau răspunsuri despre modalitatea de desfășurare a atestării, despre comisiile de atestare etc.

În final, tovarășul Mihai Novicov cere ca fiecare cercetător să-și întocmească un dosar care trebuie să cuprindă:

1. Copie după diploma de studii superioare
2. Memoriu de activitate
3. Listă de lucrări
4. Fișa individuală de atestare

6

8 noiembrie 1958

Ședința, care începe ca în fiecare sâmbătă la orele 9, este condusă de acad. prof. G. Călinescu. Absenți: Marin Bucur, Lucia Cancenian, Rodica Florea.

Directorul Institutului face unele comentarii pe ideea relațiilor dintre folclor și marea literatură. „Există un folclor al literaturii universale. Toți marii scriitori sunt elementari, simpli”.

Tovarășul acad. prof. G. Călinescu citește *Chant d'automne* de Charles Baudelaire. „Interesant e punctul de vedere aproape vulgar de la care pornește marea poezie, care însă nu-și dezvăluie niciodată secretul măreției sale. Și Paul Verlaine e eminentamente viril, un catolic viril. *La vie antérieure* de Baudelaire stă pe ideea multiplicității poetului. El cultivă locurile unde se nasc esențele. E un Dante care nu se cutremură de nimic. Victor Hugo a mers mai departe cu ideea aceasta a putrefacției, aplicând-o la cer, ca și Lamartine. Amândoi, contemporani fiind cu Kant și Hegel, sunt panteiști. Dar nu cugetarea în vers e poezia. Universul e supus analizei. Lamartine e interesat de spectacol, Baudelaire e mai aproape de Dante”.

În sfera literaturii franceze, G. Călinescu amintește numele lui Sainte-Beuve, care „înțelege proza memorialiștilor. El însuși e un mare memorialist, un Tacit al vieții moderne”. Profesorul citește (declamă mai mult) o altă poezie baudelairiană, *Albatrosul*. „Poezia e puțin hamletiană, iar poetul e asemenea prințului nordului”.

Discursul acad. G. Călinescu transgresează în sfera literaturii italiene. Citește, în fața cercetătorilor, poezia *Le Soleil* de Charles Baudelaire, făcând o relație surprinzătoare cu *Cântecul soarelui* de Francesco d'Asisi, din *Antologia poeziei italiene*, și cu Leopardi, care „slujește în Italia ca proiect de plecare pentru poezia nouă”.

O poezie erotică de Dante, proiectată în universal, i se pare a fi „baudelairiană și malarmeiană”.

În încheierea ședinței, directorul Institutului dă indicații secretarului științific ca până miercuri, 12 noiembrie, să pregătească o adresă către Academie pentru transferul unei stenografe necesare lucrărilor Tratatului de istorie a literaturii române.

7

22 noiembrie 1958

Ședința care începe ca de obicei în fiecare sâmbătă la orele 9,00, este condusă de acad. prof. G. Călinescu.

Tovarășul Al. Bistrițeanu prezintă lucrarea sa despre Liviu Rebreanu. Citește, întâi, un fragment din capitolul *Lumea golanilor*. Scriitorul evoca lumea golanilor pentru a găsi un grăunte de umanitate. Identifică elemente specifice de limbaj. Maniera e naturalistă. Un al doilea fragment privește lumea satului cu conflictele sale. *Răfuiala* e nuvela geloziei paroxistice.

La discuții, **Dinu Pillat** apreciază referirile la Zola și Gorki.

Marin Bucur: Liviu Rebreanu traducea pe la 1920 din Maxim Gorki. *Golanii*, împreună cu romanul lui Mateiu Caragiale, s-ar putea înscrie în ceea ce s-a numit *balcanismul* literaturii române.

Theodor Vârgolici: Ar trebui să se sublinieze valoarea romanului lui Rebreanu (*Golanii*) față de unele cărți de colportaj (gen Petre Bellu, de pildă), deși personajele sale nu acționează din instinct. În legătură cu *gelozia* trebuia stabilită o linie de diferență față de semănătoriști, care tindeau să argumenteze o teză.

Ovidiu Papadima: Colegul Al. Bistrițeanu a căzut în ispita de a se identifica, în paginile citite nouă, cu eroii autorului și cu Rebreanu însuși. Peste întreaga lucrare, plutește un aer de compasiune. De aici poate am căpătat impresia unui Rebreanu mult mai liric.

Liliana Fischer: Conceptul de mahala ar fi trebuit să fie mai bine definit. Ar fi fost binevenită o paralelă între satul și mahalaua lui Rebreanu.

Valeriu Ciobanu: Nu am înțeles, din cele prezentate, dacă Rebreanu vede omul din bestie sau bestia din om. Nu a reieșit clar optica scriitorului, dacă avem de-a face cu o antipatie sau cu o simpatie față de personajele descrise.

Acad.prof. G. Călinescu: Orice autor consideră opera pe care o realizează ca eminentă. Întrebarea e ce e valoros și ce nu? Altă întrebare: a cunoscut Rebreanu mahalaua noastră, e autentică opera sa de acest gen? Un mahalagiu nu e un personaj total pitoresc. Impresia mea e că nu e nicio deosebire între lumea golanilor și lumea țăranilor reconstituită de Rebreanu.

Nu sunt de acord cu Vârgolici cum că lumea lui Rebreanu e lipsită de instinct.

Cartea lui, intitulată *Ion*, e un poem împărțit în cânturi. Rebreanu are nevoie de gesturi mari. E un Homer al lumii satului.

Folclorul ne obișnuise cu delicatețea și gingășia. Sadoveanu ne dă o imagine contrară.

Rebreanu nu este un artist de finețe, el este un vizionar.

Acad. Perpessicius: N-ar fi stricat dacă Al. Bistrițeanu ar fi inclus în acest sertar al mahalalei și puțin comparativism cu G.M. Zamfirescu, cu Eugen Barbu și chiar cu romanul lui Zaharia Stancu. În privința stilului, Liviu Rebreanu era mai mult un culegător de cuvinte specifice, decât de stări psihologice.

I.C. Chițimia: În ciuda obiectivității prozei sale, la Rebreanu trebuie luat în considerare și un anume lirism. În *Golanii*, Liviu Rebreanu a reprezentat artisticeste o realitate puțin cunoscută. Există o anumită atitudine a autorului care îi generează scrisul.

Elena Piru: La Biblioteca Academiei, am văzut scrisori către soție din care se vede că lucra cu *Țăranii* lui Reymont pe masă.

Mihai Novicov

Într-o asemenea operă, se așteaptă o răspundere a scriitorului. Explicarea contradicțiilor autorului trebuie realizată prin personalitatea creatorului. În paginile

prezentate, s-au făcut comparații chiar și cu *Flori de mucigai*. Impresia mea este că Rebreanu a fost turist în lumea golanilor, nu i-a înțeles. Se simte un mare dispreț față de această lume. Atitudinea critică a tovarășului Bistrițeanu este insuficientă. Rebreanu e un scriitor tolstoian, ostentativ tendențios, nu ca Flaubert sau Goncarov. Explicația trebuie căutată în această înclinație continuă de a exemplifica tendința lui, dar destul de artistic.

Mă întreb dacă se poate face o analogie între Cehov și Buniu în atitudinea lor antipoporanistă?

Acad. G. Călinescu e mulțumit de ședință și de dezbaterile purtate. Propune continuarea discuțiilor săptămâna viitoare.

Ar trebui să ne întrebăm ce înțelege Rebreanu prin golani? Înțelege oamenii protestatari sau bufonada societății? Când scria *Golanii*, autorul trăia în condiții foarte grele.

Al. Bistrițeanu: Mi-am notat toate observațiile. M-am ferit de orice fel de comparatism, deși literatura e foarte bogată. La *Sărmanul Klopstock* nu mă gândisem.

*
* *

Directorul Institutului îi convoacă pentru miercuri, la orele 13, pe Tatiana Nicolescu, Tamara Gane și Copilu. Îl roagă pe tovarășul Mihai Novicov să-i prezinte planul de cercetare pe anul 1959.

Miercuri la orele 16,00 acad. prof. G. Călinescu dorește o întâlnire cu Dinu Pillat și Dan Hăulică.

8

29 noiembrie 1958

Ședința e condusă de acad. D. Panaitescu-Perpesiccius, care îi dă cuvântul acad. prof. G. Călinescu.

Nuvelele lui Liviu Rebreanu nu sunt nici bune, nici slabe. Eu am spus în *Istoria literaturii...* că sunt o preparație a romancierului de mai târziu.

Când e vorba de comparație, sunt și eu de acord că ea e folositoare, dar nu trebuie întinsă la absurd. De exemplu, compararea lui Rebreanu cu Asachi. Acesta nu mai e comparatism, ci bibliologie, textologie. Frații Goncourt și Maupassant până la o limită ne-au obișnuit cu un punct de vedere. Se așezau pe poziția prostituatei. Vreo comparație cu Arghezi nu este posibilă. Nu avem decât două nuvele din lumea golanilor. Restul e altceva. La Rebreanu avem de-a face aici cu o plastică, dar autorului îi trebuie un material mult mai aspru ca să izbutească. Totuși, se simte o sforțare de a găsi un limbaj adecvat.

Acad. prof. G. Călinescu purcede la o analiză pe text a nuvelei *Golanii*. Aduce multe comparații din mediul sătesc. Rebreanu nu ia atitudine directă. Nu e rus, ci scriitor latin, privește rece. O atitudine are și el, deoarece – cum spune Lenin despre Tolstoi – oglindește. Intenția de a face un studiu de fiziologie și psihologie este evidentă.

Până în epoca lui Sorbul și Ciprian, era în floare naturalismul. Condiția amorului este gratuitatea sau întreținerea bărbatului. Din punct de vedere stilistic, e o încercare de a copia limbajul „golanilor”. Autorul este însă încurcat de elementele ardelenesti sau țărănești. În literatura franceză, n-ai să găsești violențele de limbaj din nuvela în discuție. E propriu poporului nostru violența sau e o psihologie rudimentară? Folclorul arată dimpotrivă, delicatețe. *Culcușul* e o nuvelă pungășească.

Răfuiala pare o nuvelă de renaștere. Știm că Rebreanu citea și traducea pe clasici. Totul este un adevărat studiu de psihologie. Impresia e de ceva fioros, peste așteptări totuși. În genere, când intră în analiza sufletului țărănesc, e Slavici. Tot ce nu privește satul pare mai șters. E iarăși Slavici în această caracteristică.

Ovidiu Papadima: După ampla expunere a tovarășului director e greu să mai adaug ceva. Apropierea de Sadoveanu există sub raportul investigării acestor structuri primare. Nu se poate vorbi de o literatură a mahalalei, ci numai de o literatură a sufletului primar.

I.C. Chițimia: Este de subliniat umanitatea eroilor din nuvele. În privința violenței, ea nu este evidentă în folclor pentru că a fost cules romantic.

Stancu Ilin: Traducerile din Gorki și Tolstoi erau făcute de Rebreanu prin intermediar german.

Există un anume lirism în proza sa din perioada nuvelilor. Interesant este că urme ale acestui filon liric se vor perpetua până în romanul *Ion*, în ciuda obiectivității declarate.

Dan Hăulică: Subliniază deosebirea dintre lumea țăranilor și lumea mahalalei. Și la Pavel Dan constatăm aceeași insuficiență în tratarea lumii din afară.

Liliana Fisher

Diferența de culoare există între lumea satului și a orașului. Ceva din mîzga străzii trece și în planul moral.

Diferența între Carco și Rebreanu presupune diferența între un oraș cu civilizație veche și orașul încă patriarhal.

Th. Vârgolici: Remarcă diferența dintre romanul rebrenian și nuvele. Scriitorul merge mai ales pe latura psihologică. Există mult artificialism în aceste nuvele.

Acad. Perpessicius: Nu se poate nega existența unui document omenesc în nuvele. Amestecul de fiziologie și etică primară este hibrid. Din această cauză

impresia generală e iritantă. Cum s-a subliniat în discuții, Liviu Rebreanu când vine la București are traduceri din ruși, deci înclinații spre social.

Acad. G. Călinescu stabilește pentru data viitoare o discuție despre poezia lui Ion Horea.

(texte adnotate de Stancu Ilin)

Résumé

Un groupage des procès-verbaux des séances hebdomadaires de travail à l'Institut d'histoire littéraire et de folklore sous la direction de G. Călinescu se constitue dans un document littéraire authentique, significatif pour l'activité du fondateur de l'Institut d'orientation des plusieurs générations de chercheurs et de défenseurs des valeurs authentiques de la littérature roumaine.

Mots clef: île totalitarisme, G. Călinescu, Dinu Pillat, Valeriu Ciobanu.